

Evaluatie van het subsidiebeleid in de gemeente Bergen

Rekenkamercommissie gemeente Bergen
20 februari 2012

1. Aanbevelingen College en ambtelijke organisatie.

Gezien voorgaande conclusies zijn er verbeterlagen nodig om de doeltreffendheid en doelmatigheid van het subsidiebeleid vast te kunnen en stellen en mogelijk te vergroten.

De beheersbaarheid van het subsidieproces kan worden verbeterd door concrete resultaatgerichte afspraken te maken. Deze afspraken moeten vervolgens ook structureel worden gemonitord en geëvalueerd op de geleverde bijdrage aan de gewenste maatschappelijke effecten.

Hierna hebben wij onze aanbevelingen nader uitgewerkt, voor de concrete uitvoering van het subsidiebeleid door het college en het ambtelijk apparaat.

6.2 *Ten aanzien van de uitvoering van het subsidiebeleid door het college en de ambtelijke organisatie*

1. ***Concretiseer de gewenste effecten van het gemeentelijk beleid en leg een heldere relatie tussen die gewenste effecten en de daarvoor beoogde resultaten van de subsidieverstrekking.***
 - a. Formuleer als voorstel aan de raad, concreet en resultaatgericht, in een (meerjaren) subsidieplan de gewenste maatschappelijke effecten en de daarvoor te leveren prestaties in beleidsnota, programmabegroting. Werk de beleidsdoelstellingen daarvoor verder, concreter en meetbaar uit. Gebruik bijvoorbeeld de systematiek van de 3 W-vragen van de programmabegroting als structuur voor het subsidieplan.
 - b. Geef al in de programmabegroting, ten behoeve van de raad, duidelijk en meetbaar aan welke bijdrage subsidies moeten leveren aan de gewenste effecten in de samenleving.
 - c. Maak de mogelijkheid tot het verkrijgen van subsidie voor het realiseren van geconcretiseerde en meetbare maatschappelijke effecten openbaar. Geef daarbij duidelijk aan onder welke voorwaarden subsidieverstrekking plaatsvindt. Maak de subsidieverordening (en daarbij ook de subsidieaanvraag) toegankelijker (interactief en digitaal; publieksvriendelijke folder).
 - d. Geef in de beschikking aan wat de relatie is tussen de verwachte prestatie van de instelling en het maatschappelijk effect waaraan deze prestatie moet bijdragen. Betrek op deze wijze de instelling meer bij de beleidsrealisatie van de gemeente.
 - e. Gebruik de vooraf concreet geformuleerde verlangde prestaties als afwegingskader om subsidieaanvragen te kunnen beoordelen en afwegen.

2. Maak het mogelijk vast te stellen in hoeverre de subsidies hebben bijgedragen aan de beleidsdoelen. Formuleer gewenste prestaties resultaatgericht en zorg dat realisatie daarvan ook is vast te stellen.

Verbeter het proces van monitoren, verantwoorden en bijsturen van de subsidieverstrekking, met name ten aanzien van de sturing op de inhoudelijke rapportage.

- a. Zie in algemene zin strikter toe op de schriftelijke verantwoording door de instellingen van de resultaten die zijn bereikt met of door de subsidie. Maak daarbij aan de instellingen duidelijk wat precies van de rapportage wordt verwacht in het licht van het onderscheid tussen inhoudelijke verantwoording en financiële verantwoording, aansluitend op het vereiste niveau van resultaatgerichtheid en de meetbare prestatievereisten. Toets als gemeente niet alleen op financiële aspecten maar vooral ook op inhoudelijke aspecten. Evalueren is immers leren!
- b. Maak voor subsidie in de beschikking duidelijk in hoeverre deze bij moet dragen aan welk specifiek beleidsdoel. Hanteer daarbij als uitgangspunt zo specifiek mogelijke formulering van resultaten (SMART) zodat de bijdrage aan het beleidsdoel meetbaar en evalueerbaar wordt.
- c. Stel niet alleen voor BCF subsidies maar ook voor de andere subsidietypen duidelijker eisen aan de inhoudelijke verslaglegging en formuleer die in de beschikking. Kom waar mogelijk tot een verder gebruik van de BCF systematiek. Rond het BCF traject met de Bibliotheek af.
- d. Verbeter documentatie en bewaking subsidieproces, bijv. door centrale, digitale documentatie (zorgen voor overzichtelijke dossiers op 1 centrale (digitale) locatie met een inhoudsopgave zodat informatie over en contact met instelling niet afhangt van 1 persoon, maar gemakkelijk kan worden overgedragen). Vermeld subsidievoorwaarden, procedures, en afspraken (SMART) in alle beschikkingen. Leg alle afspraken en contacten vast in een (digitaal) dossier.
- e. Zorg voor een structurele documentatie en beoordeling van de inhoudelijke verantwoording van de resultaten van de verstrekte subsidies.
- f. Verantwoord aan de hand van die documentatie op een geaggregeerde manier jaarlijks aan de raad de bereikte resultaten en afwijkingen van afspraken en beoogde resultaten.
- g. Evalueer jaarlijks het (meerjaren) subsidieplan
- h. Voeg bij de jaarrekening een overzicht van de verschillende subsidies, uitgesplitst naar sectoren, geconcretiseerde maatschappelijke effecten en subsidietypen, zodat de raad zijn controlerende rol kan waarmaken.
- i. Verhelder de taakverdeling t.a.v. subsidieafhandeling tussen de afdelingen Ontwikkeling en Burgers en Bedrijven;
- j. Zorg voor tijdige behandeling van subsidieaanvragen. Bouw een waarschuwing in bij termijnoverschrijding in het traject van aanvraag en beschikking. Licht bij mogelijke overschrijding dit tevoren schriftelijk en mogelijk ook telefonisch toe.
- k. Leg ten behoeve van de transparantie vast om welke inhoudelijke redenen een subsidievraag wel of niet voor de betreffende toets 'slaagt' (bijv. niet enkel afvinken van 'sluit aan bij beleid' maar ook concretiseren om welke

doelstelling(en) het gaat en op welke manier de gesubsidieerde activiteit een bijdrage levert of kan leveren aan het beoogde maatschappelijk effect.

- I. Zorg dat d.m.v. kengetallen uit bijvoorbeeld een benchmark de gemeente de doelmatigheid van het subsidie-instrument kan beoordelen.